

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)

Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Рік навчання: 3-й, семестр 5-й

Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів

Назва кафедри: Фінансів, банківської справи та страхування

Мова викладання: українська

Лектор курсу

к.е.н., доц. Руда Оксана Леонтіївна

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

ruda@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Національна безпека» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота - 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.
Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, подальшому навчанні на другому (магістерському) рівні вищої освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Національна безпека» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Національна безпека» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців фінансово-економічного профілю.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Національна безпека» є ознайомлення здобувачів із проблемами формування національної безпеки України, основними формами й видами безпеки в сучасному

багатополюсному світі; формування знань теоретичних основ національної безпеки України та закономірностей функціонування системи її забезпечення, специфіки складових її структури з урахуванням основних принципів та сучасного стану національної безпеки держави.

Завдання вивчення дисципліни

Вивчення основних теоретичних положень дисципліни; з'ясування сутності та основних положень національної безпеки України; визначення основних напрямів забезпечення національної безпеки держави; формування знань, умінь та творчого підходу при розробці та функціонуванні системи національної безпеки.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро-та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем(державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Становлення та зміст загальної теорії національної безпеки.	2	2	8
2	Система національної безпеки України	2	2	8
3	Державне управління та державна політика щодо національної безпеки України.	2	2	8
4	Національна безпека України: сутність, пріоритети, загрози та напрями реформування.	2	2	7
5	Воєнна безпека України.	2	2	8
6	Основні засади кібербезпеки України	2	2	8
7	Інформаційна безпека України.	2	2	8
8	Економічна безпека України	2	2	8
9	Екологічна безпека України	2	2	8
10	Продовольча безпека.	2	2	7
11	Соціально-демографічні аспекти економічної безпеки держави: сутність та вимір	2	2	7
12	Енергетична безпека в контексті національної безпеки.	2	2	7
13	Науково-технологічна складова в системі забезпечення національної безпеки.	2	-	8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою

його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, вноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Виконання індивідуального завдання є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою завдання. Індивідуальне завдання передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та наукових розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом. У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, доповідь, реферат, наукове	20	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ

	дослідження)			з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Власюк О. С. Національна безпека України: еволюція проблем внутрішньої політики : Вибр. наук. праці / О. С. Власюк. – К. : НІСД, 2016. – 528 с.
2. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення. : монографія / Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. – Львів : Сполом, 2020. – 418 с.
3. Куйбіда В. С., Пасічник В. М. Засади державної політики національної безпеки України : монографія / за заг. ред. В. С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2020. 488 с. - С. 21-72 // http://lvivacademy.com/cafedr/publik_2021/kuybida_pasichnyk.pdf
4. Лекції з предмету: Основи Національної безпеки України, автором яких є консультант Міжнародного агентства бізнес-безпеки «СВР», кандидат юридичних наук Лисенко С.О. // <http://vabb.com.ua/news/lekcija-nac-bezpeka.html>
5. План заходів забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. № 327-р // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/327-2022-%D1%80#Text>
6. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року № 2469-VIII// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19/print>
7. Про План реалізації Стратегії кібербезпеки України, уведений в дію Указом Президента України від 1 лютого 2022 року № 37/2022 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0087525-21#Text>

Додаткова література

1. Глобалізація та політика національної безпеки: підручник / Т. В. Сокольська, П. І. Юхименко, та ін. К.: Центр учбової літератури, 2021. 408 с.
2. Криштанович М.Ф., Пушак Я.Я., Флейчук М.І., Франчук В.І. Державна політика забезпечення національної безпеки України: основні напрямки та особливості здійснення: монографі. Львів : Сполом, 2020. 418 с.
3. Національна безпека України в умовах інституціональних змін і нової інфосфери: монографія / Т. В. Сокольська, П. І. Юхименко та ін.; За заг. ред. д-ра екон. наук, професора, П. І. Юхименка. Біла Церква: БНАУ, 2021. 492 с.
4. Публічне управління та адміністрування у сфері національної безпеки (системні, політичні та економічні аспекти): Словник-довідник / за

заг.ред. Д.В.Неліпи, Є.О.Романенка, Г.П.Ситника. Київ: Видавець Кравченко Я.О., 2020, 380 с.

5. Руда О.Л. Особливості формування ресурсної бази банків України. IV Міжнародна науково-практична конференція «Стратегія розвитку України: економічний та гуманітарний виміри» (Київ, 17 жовтня 2017 р.. Київ. 2017. С. 214 - 218)

6. Руда О.Л. Сучасний стан банківської системи України та її конкурентоспроможність. Ефективна економіка. 2019. №4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>

7. Проект Стратегії продовольчої безпеки на період до 2030 року // <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&isSpecial=True&id=33eec8aa-b768-4234-8f5d7014601cf6e7&title=ProktRozporiadzhenniaKabinetuMinistrivUkrainiproSkhvalenniaStrategiiProdovolchoiBezpekiNaPeriodDo2030-Roku>

8. Стратегія біобезпеки та біологічного захисту, затверджена Указом Президента України від 17 грудня 2021 року № 668/2021 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/668/2021#n5>

9. Стратегія воєнної безпеки України. Затверджено Указом Президента України 25 березня 2021 року № 121/2021 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#n2>

10. Стратегія екологічної безпеки та адаптації до зміни клімату на період до 2030 року схвалена Розпорядженням КМУ від 20 жовтня 2021 р. № 1363-р // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1363-2021-%D1%80#Text>

11. Стратегія забезпечення державної безпеки. Затверджено Указом Президента України від 16 лютого 2022 року № 56/2022 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022#n5>

12. Стратегія інформаційної безпеки України. Затверджено Указом Президента України від 28 грудня 2021 року № 685/2021// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text>

13. Стратегія кібербезпеки України. Затверджено Указом Президента України від 26 серпня 2021 року № 447/2021// <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/447/2021#Text>

14. Стратегія національної безпеки України. Затверджено Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020 // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#top>

Інтернет-ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Офіційний сайт Національного банку України. URL:<http://www.bank.gov.ua>

5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та

фондового ринку. URL:<http://www.nssmc.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Міністерства фінансів.
URL:<http://www.minfint.gov.ua>

7. Офіційний сайт Світового банку. URL:<http://www.worldbank.org>.

8. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ п.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	15
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	15
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	зараховано
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни